

ISBN 978-86-918997-0-7

Лела Марковић ПРИЗРЕНСКИ ПОМЕННИК хрестоматија

ПРИЗРЕНСКИ ПОМЕННИК

Лела Марковић

ПРИЗРЕНСКИ ПОМЕНИК је хрестоматија објављених биографија о знаменитим Призренцима рођеним у Призрену и околини у периоду од XIV века до краја Другог светског рата и оних који то нису рођењем али јесу животом и делом у Призрену. Током двогодишњег приређивачког рада на књизи, из документарне, биографске и историјске грађе приређивач је изабрао 77 објављених биографија. Биографије рођених после Другог светског рата изостављене су због потребе постојања временске дистанце и суда времена приликом избора значајних Призренаца новијег доба. Већину биографија прате и фотографије поменутих. Грађа је преузета из библиотека Српске академије наука и уметности, Народне и библиотеке Патријаршије Српске Православне Цркве, из електронских архива, приватних архива, личне библиотеке приређивача, историчара, књижевника и књижевних критичара.

Књига почиње биографијом великог подвижника призренског краја, Светог Петра Коришког а завршава се подвижником новијег времена, биографијом призренског владике, сада блаженопочившег, Патријарха Павла.

За рецензента се потписује др Драгиша Бојовић, професор Историје културе Срба и Старе српске књижевности, и оснивач и управник Центра за црквене студије у Нишу.

У уводној речи приређивач каже:

"Призренски поменик је настао као израз жеље и потребе да се посвети књига славним прецима, подвижницима, добротиницима, борцима и ствараоцима који су Призрену оставили дела која нас просвећују и обавезују.

У време када људи, притиснути искушењима и недаћама, често заборављају светле примере из наше прошлости потребно је, више него икад, подсетити се дела оних који су, пролазећи тешка искушења, јаком вером и свешћу успевали да истрају у напорима да се сачувају духовне и националне вредности, на начин и у мери у којој је свако од њих умео...

Треба поменути овом приликом да се у литератури о историји Призренске епархије (1219—1346), говори о Призренском поменику у коме су поменути епископи: Симеон, Леонтије, Константин, Јован, Герасим, Иларион, Амвросије, Варлам, Јован, Дамјан, Илија, Дамјан, Сава, Арсеније, Теод-осије и Дамјан. Епископ који није поменут у Поменику је Георгије (Маркуш), који се помиње у другим списима у периоду око 1282—1283. године. Призренски поменик цркве Богородице Љевишке из 1436. године, изгорео је 6. априла 1941. године у бомбардовању Београда, са Народном библиотеком, као жртва културног геноцида.

Ова књига је покушај да се сачувају од заборава значајне личности рођене у Призрену и његовој околини и оне које то нису рођењем али јесу својим делом. Овај својеврсни, нови, Призренски поменик обухватио је биографије знаменитих предака почев од XIV века а завршава се биографијама неколико, за Призрен значајних, личности рођених између два светска рата, пре свега због потребе постојања временске дистанце и суда времена приликом избора значајних Призренаца новијег доба, у нади да ће време које долази обогатити и повећати списак поменутих радом неког другог приређивача.

Захвална сам Господу јер ми је пружио задовољство и снагу да започнем и завршим ову књигу и посебно захвална, као и многи Призренци, што сам рођена и живела у Призрену.

Велику захвалност за савете и уступљену литературу дугујем проф. Миловану Богавцу, књижевнику Радосаву Стојановићу, као и рецензенту проф. др Драгиши Бојовићу, заступљеним ауторима који су ми уступили своје радове и фотографије, свим добронамерним пријатељима на помоћ, а нарочито дародавцима без чије финансијске подршке ова књига не би била објављена.

Посебну захвалност дугујем својим родитељима, Десанки и Мирољубу, који су својим примером увек учили како волети ближњег свог и видети у људима добро, као и својој деци, Марији и Павлу, који су ми увек били подршка и показивали разумевање за мој рад.

*У Београду, 15. септембра,
у навечерје празника Светог Јоаникија, првог Патријарха српског,
лета Господњег, 2014. "*